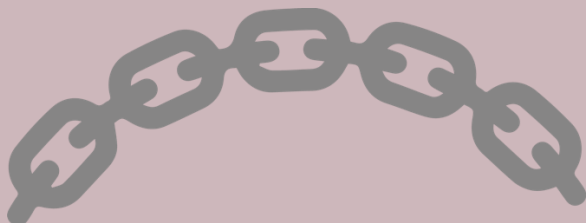

SAMARBEJDE MELLEM VIRKSOMHEDER OG UNIVERSITETER I DEN INNOVATIONSPOLITISKE VÆRDIKÆDE

**ANALYSE AF FORSKNINGSAKTIVE
VIRKSOMHEDERS SAMARBEJDSBEHOV
OG DERES OPLEVELSE AF OFFENTLIG
FINANSIERING**

Udarbejdet af
Jeppe Kirk Øxenvad, konsulent (tidligere ansat i DEA)
Mads Fjord Jørgensen, fagchef
Sofie Bislev (tidligere ansat i DEA)
Jeppe Wohlert (tidligere ansat i DEA)

September 2024

Analysen er samfinansieret af:

Tænk tanken DEA
Fiolstræde 44
1171 København K
www.dea.nu

Dansk Industri
H.C. Andersens Boulevard 18
1553 København V
www.danskindustri.dk

Indhold

Baggrund	6
Hovedkonklusioner	8
Implikationer	10
Hvad ønsker virksomhederne af samarbejdet med universiteterne?	12
Virksomhedernes behov for viden, teknologier og metoder	12
Virksomhedernes behov for kapacitet og omdømme	13
Hvordan vurderer virksomheder udbuddet af offentlige finansieringskilder?	16
Offentlige finansieringskilder til viden, teknologier og metoder	16
Offentlige finansieringskilder til kapacitet og omdømme	17
Matcher udbuddet af offentlige finansieringskilder virksomhedernes behov?	19
Data og metode	22
Litteraturliste	25

01

Baggrund

Baggrund

Innovation spiller en central rolle for samfundsmæssig værdiskabelse og som bidrag til at løse tidens store udfordringer (DFIR 2023). Aktuelt er der i disse år et stærkt fokus på innovationers rolle med hensyn til at afbøde klimaforandringer og opfylde klimalovens målsætninger om bl.a. klimaneutralitet i 2050. Det ses fx i forlængelse af de fire strategier for missioner¹ i den grønne forskningsstrategi, der skal bidrage til at accelerere udvikling og udbredelse af grønne løsninger. I en årrække har der været politiske bestræbelser på at understøtte den innovationspolitiske værdikæde² fra forskning og udvikling til udbredelse og anvendelse af nye løsninger³. Et centralt fokus i innovationspolitikken har været at skabe gode betingelser for samspillet mellem vidensinstitutioner, erhvervsliv og offentlige myndigheder (se fx UFM 2003; UFM 2012; Europa-Kommissionen 2019).

I denne analyse er fokus på de led i den innovationspolitiske værdikæde, der handler om samarbejdet mellem forskningsmiljøer og erhvervsliv. Vi undersøger danske forskningsaktive virksomheders perspektiver på deres samarbejde med universiteter. Det gør vi gennem en spørgeskemaundersøgelse blandt virksomheder, som har angivet, at de har forskningsaktivitet i ind- eller udland⁴. Rapporten bygger på 122 deltagende virksomheder ud af et udsendelsesgrundlag på 933. Rapportens konklusioner skal tolkes i lyset af den lave svarprocent.

Konkret undersøger vi følgende spørgsmål:

1. Hvilke behov har forskningsaktive virksomheder i forbindelse med deres samarbejde med universiteter?
2. Hvordan oplever virksomhederne udbuddet af offentlig finansiering til deres forsknings- og innovationssamarbejder med universiteter?
3. Matcher virksomhedernes behov deres oplevelse af udbuddet af offentlige finansieringskilder?

I alle tre spørgsmål har vi fokus på virksomhedernes udvikling af og adgang til hhv. *viden, teknologier, metoder, kapacitet* og *omdømme* gennem deres samarbejde med universiteterne.

Denne rapport er resultatet af et samarbejde mellem DI og Tænk tanken DEA, hvor DEA har formuleret en række spørgsmål, der er udsendt gennem DI's undersøgelse "Vidensporet". DI har desuden bidraget med sparring i forbindelse med spørgsmålene, der afrapporteres i denne analyse.

DI og DEA ønsker med analysen at bidrage til en bedre forståelse i den danske forsknings- og innovationspolitiske debat for dels omfanget og karakteren af virksomhedernes behov for at samarbejde med

¹ (1) Fangst og lagring eller anvendelse af CO₂, (2) Grønne brændstoffer til transport og industri (Power-to-X mv.), (3) Klima- og miljøvenligt landbrug og fødevarereproduktion og (4) Genanvendelse og reduktion af plastikaffald.

² Den innovationspolitiske værdikæde dækker over den proces eller række af aktiviteter, politikker og institutionelle rammer, der faciliterer udviklingen, overførslen og udnyttelsen af viden, teknologier og innovation i samfundet. Værdikæden strækker sig typisk fra forskning og udvikling og videngenerering på universiteter og forskningsinstitutioner over samarbejde og vidensdeling mellem forskningsmiljøer og erhvervslivet til kommercialisering af nye produkter, processer eller services og deres efterfølgende integration i markedet (DEA og DI 2014).

³ Innovation forstås som implementeringen af et nyt eller væsentligt forbedret produkt (vare eller tjenesteydelse), en ny eller væsentligt forbedret proces, en væsentlig, ny organisatorisk metode eller en væsentlig, ny markedsføringsmetode (OECD's Oslo-manual 2005).

⁴ Se metodekapitlet for uddybning.

universiteter og dels deres vurdering af, i hvilket omfang det danske forsknings- og innovationssystem formår at tilgodese de behov gennem finansieringskilder.

Hovedkonklusioner

- **Flertallet af de medvirkende forskningsaktive virksomheder har behov for at samarbejde med universiteter.** Knap ni ud af ti forskningsaktive virksomheder angiver, at de i høj eller nogen grad har behov inden for samarbejdet med universiteter i forhold til et eller flere emner inden for **viden, teknologier og metoder og kapacitet og omdømme**. Flest virksomheder angiver, at de har behov for samarbejde inden for *Viden og metoder, som giver fordele på lang sigt* og *Adgang til nye teknologier, værktøjer, metoder og testfaciliteter*.
- **De tilgængelige offentlige finansieringskilder matcher ikke alle de forskningsaktive virksomheders behov.** En lavere andel af virksomhederne angiver, at der er gode og relevante offentlige finansieringskilder til de behov, som de har. Forskellen mellem behov og finansieringsmuligheder fra fx offentlige fonde er størst inden for (1) adgang til nye teknologier, værktøjer, metoder og testfaciliteter, (2) viden og metoder, der giver fordele på lang sigt, og (3) styrkelse af virksomhedens internationale vidennetværk.
- **En del af virksomhederne mangler viden om tilgængeligheden af offentlig finansiering.** På tværs af kategorier svarer mellem 7 pct. og 19 pct. af den samlede gruppe af forskningsaktive virksomheder, at de i nogen eller høj grad har et behov, men at de ikke ved, om der er gode og relevante offentlige finansieringskilder.

02

Implikationer

Implikationer

I tråd med tidligere rapporter fra DEA viser denne analyse, at samarbejdet med universiteter – på en række områder – viser sig som udbredte behov hos forskningsaktive virksomheder. Imidlertid er der en diskrepans mellem virksomhedernes behov for universitetssamarbejde og deres vurdering af, hvorvidt de offentlige finansieringskilder dækker de områder, hvor de har behov for samarbejde. Resultatet giver anledning til at overveje nærmere, hvordan de offentlige finansieringskilder i højere grad kan understøtte virksomhedernes behov for samarbejde.

De to mest udbredte virksomhedsbehov for samarbejde med universiteter er samtidig der, hvor afstanden er størst mellem virksomhedernes vurdering af behov og finansieringskilder. Det gælder behovene *Viden og metoder, som giver fordele på lang sigt* og *Adgang til nye teknologier, værktøjer, metoder og testfaciliteter*. Særligt på disse områder er der grund til at overveje, om der er mulighed for at tilrettelægge finansieringsmekanismer, så de i højere grad tilgodeser disse behov for at styrke samarbejdet mellem virksomheder og universiteter inden for forskning, udvikling og innovation.

En gruppe af virksomhederne har behov for universitetssamarbejde, men ved ikke, om der er gode og relevante finansieringskilder til behovet. Gruppen af virksomheder, der ikke ved, om der er relevante finansieringskilder tilgængelige til deres behov, peger på et behov for øget opmærksomhed på at informere virksomhederne om eksisterende offentlige finansieringsmuligheder.

03

Hvad ønsker virksomhederne af samarbejdet med universiteterne?

Hvad ønsker virksomhederne af samarbejdet med universiteterne?

Virksomhederne, som I Dansk Industris undersøgelse "Vidensporet" har angivet, at de har forskningsaktivitet i ind- eller udland, er blevet spurgt om, hvad de har behov for at opnå gennem samarbejdet med universiteter. De er blevet bedt om at vurdere i alt 11 specifikke behov, som vedrører enten *viden*, *teknologier og metoder* eller *kapacitet og opbygning* (se metodekapitlet for begrebsafklaringer).

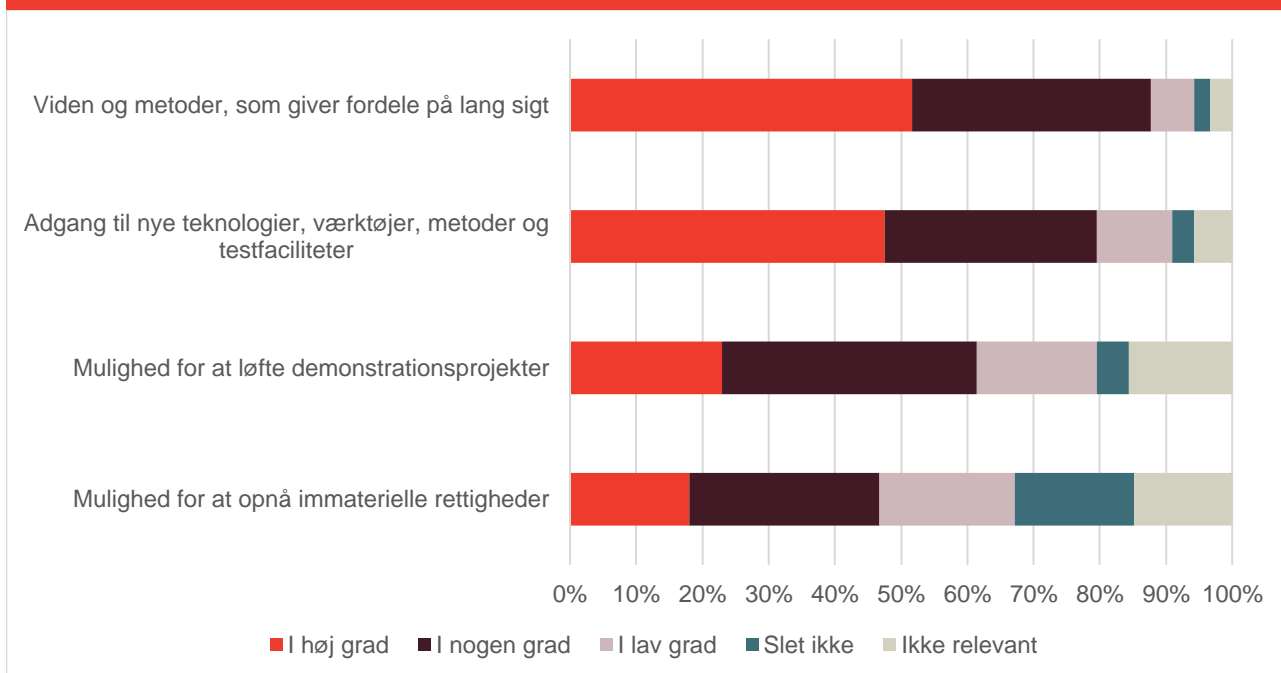
Virksomhedernes behov for viden, teknologier og metoder

Flertallet af de deltagende forskningsaktive virksomheder har behov for at opnå *viden, teknologier og metoder* gennem deres samarbejde med universiteterne inden for et eller flere af de fire områder i innovatioskæden, som de spørges om. Figur 1 viser, at 88 pct. angiver, at de i nogen eller høj grad vurderer at have behov for *Viden og metoder, som giver fordele på lang sigt*⁵, mens det samme gælder 80 pct. i forhold til at få *Adgang til nye teknologier, værktøjer, metoder og testfaciliteter*. Over halvdelen af virksomhederne angiver, at de i samarbejdet med universiteterne i nogen eller høj grad har behov for at opnå *Mulighed for at løfte demonstrationsprojekter*, mens lidt under halvdelen vurderer, at de har behov for *Muligheden for at opnå immaterielle rettigheder*⁶.

⁵ DEAs interviewundersøgelse "Værdien af virksomheders forskningssamarbejde på kort og lang sigt" viste, at virksomheder ikke går ind i samarbejde med universiteterne med en forventning om produkter på den korte bane. Derfor har vi i nærværende spørgeskemaundersøgelse også fokuseret på *Viden og metoder, som giver fordele på lang sigt*.

⁶ intellektuel ejendom: patenter, brugsmodeller, varemærker o.l. (Patent- og Varemærkestyrelsen).

Figur 1 // Hvad har jeres virksomhed behov for at opnå gennem samarbejdet med universiteter? Del 1 af 2 – Viden, teknologier og metoder

Kilde: Survey i samarbejde med DI, n = 122

Anm.: DI og DEAs spørgeskemaundersøgelse har en svarprocent på 13.

Når *Muligheden for at opnå immaterielle rettigheder* opnår den laveste tilslutning blandt virksomhederne, så kan det være et udtryk for, at disse rettigheder, selvom de er vigtige for virksomhederne, ikke fremhæves som et mål i sig selv i forlængelse af FoU-samarbejde, jf. en tidligere analyse fra DEA (2021). Derimod arbejder virksomhederne med et langtidssigte i forhold til universitetssamarbejde, hvor især den prækompetitive⁷ viden og grundlagsskabende viden har virksomhedernes interesse (DEA 2021).

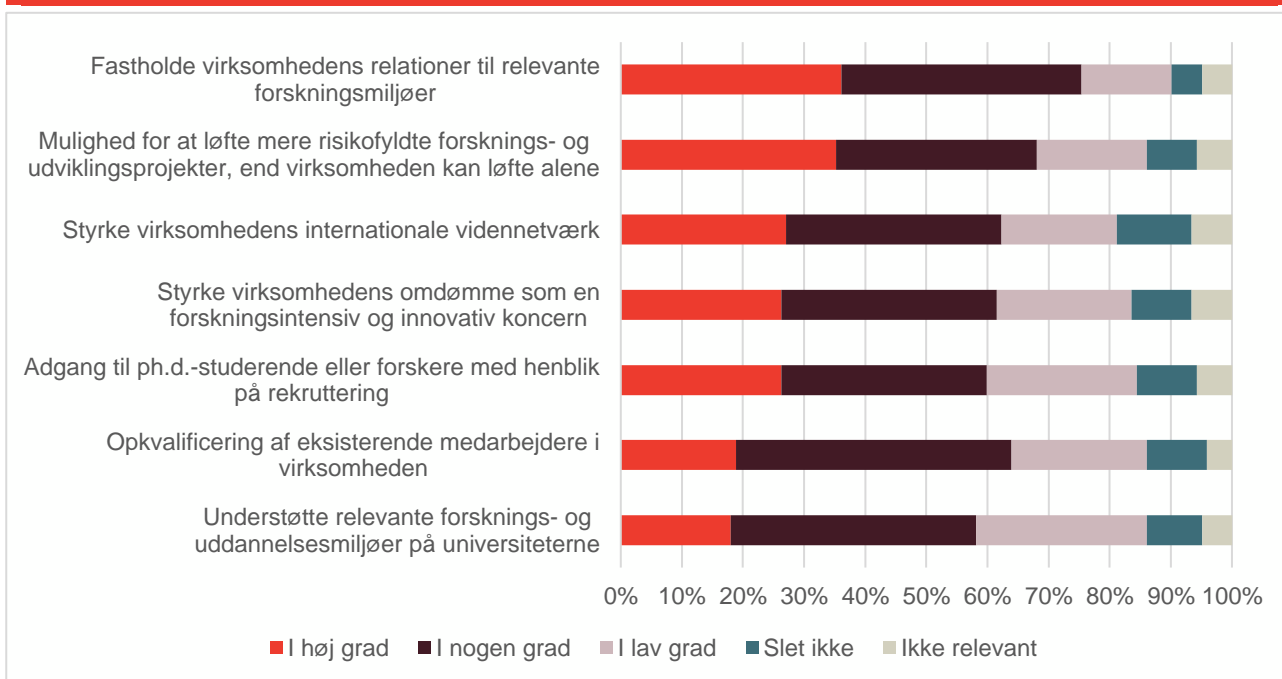
Virksomhedernes behov for kapacitet og omdømme

Virksomhederne har vurderet deres behov for at opnå kapacitet⁸ og omdømme gennem samarbejdet med universiteter på syv områder. Flertallet af de forskningsaktive virksomheder har behov for at opnå forskellige former for *kapacitet og omdømme* gennem deres samarbejde med universiteter. Blandt de behov, der er størst tilslutning til blandt virksomhederne, er *Fastholdelse af virksomhedens relationer til relevante forskningsmiljøer*, hvor tre ud af fire angiver, at det i nogen eller høj grad er et behov. Dernæst følger *Mulighed for at løfte mere risikofyldte forskningsprojekter, end virksomheden kan løfte alene*, med tilslutning fra 68 pct. af virksomhederne. Mellem 58 og 64 pct. af virksomhederne angiver, at de øvrige områder i nogen eller høj grad er et behov for dem.

⁷ Prækompetitiv forskning og udvikling: FoU, der gennemføres i fællesskab af organisationer, som almindeligvis er konkurrenter, med henblik på at udvikle nye kommercielt anvendelige teknologier til gavn for de enkelte organisationer (EUR_Lex).

⁸ Med kapacitet forstås både udviklingen af videnmiljøer og opbygning og fastholdelse af kompetencer og relationer (DEA 2021).

Figur 2 // Hvad har jeres virksomhed behov for at opnå gennem samarbejdet med universiteter? Del 2 af 2 – Kapacitet og omdømme

Kilde: Survey i samarbejde med DI, n = 122

anm.: DI og DEAs spørgeskemaundersøgelse har en svarprocent på 13.

En tidligere DEA-undersøgelse baseret på interview med ledelsesrepræsentanter (DEA 2021) viser, at virksomhedernes behov for kapacitetsopbygning især handler om muligheden for at udvikle nye produkter på den lange bane. Deling af viden mellem virksomheder og universiteter samt den opkvalificering og mulige rekruttering, som sker på baggrund af samarbejdet kan styrke virksomhedernes kommercielle position, når samarbejdet er vellykket.

04

**Hvordan vurderer virksomheder
udbuddet af offentlige
finansieringskilder?**

Hvordan vurderer virksomheder udbuddet af offentlige finansieringskilder?

Virksomhederne, som angiver, at de har forskningsaktivitet i ind- eller udland, er blevet spurgt om deres vurdering af, om der er offentlige finansieringskilder i forhold til en række områder inden for enten *viden, teknologier og metoder* eller *kapacitet og opbygning* (se metodekapitlet for begrebsafklaringer).

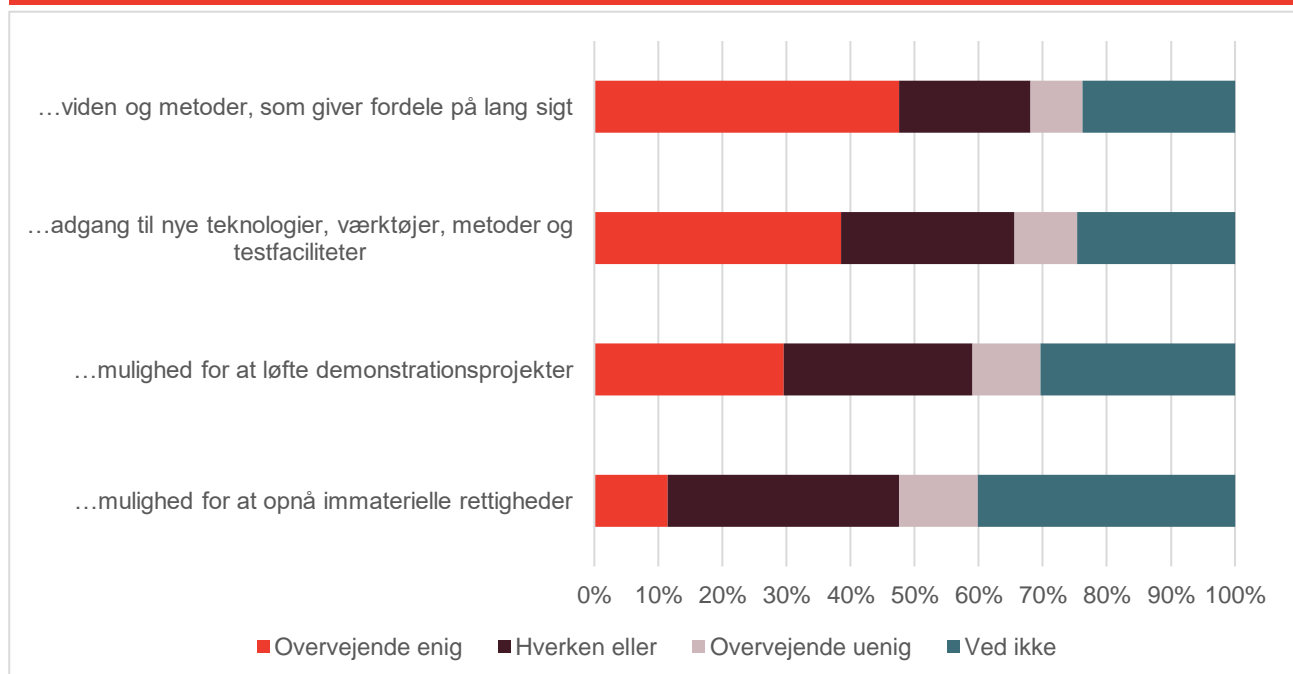
Offentlige finansieringskilder til viden, teknologier og metoder

Virksomhederne har vurderet, om der er relevante og gode offentlige finansieringskilder til de behov, som de blev spurgt om vedrørende *viden, teknologier og metoder*.

48 pct. af virksomhederne svarer, at de er overvejende enige i, at der er gode og relevante finansieringskilder til *Viden og metoder, som giver fordele på lang sigt*. Derudover er hhv. 39 pct. og 30 pct. overvejende enige i, at der gode og relevante finansieringskilder til *Adgang til nye teknologier, værktøjer, metoder og testfaciliteter* og *Mulighed for at løfte demonstrationsprojekter*. En mindre andel af virksomhederne angiver, at der er gode og relevante finansieringskilder, som giver mulighed for at opnå immaterielle rettigheder. Her erklærer 11 pct. af virksomhederne sig enige.

Endelig er der værd at være opmærksom på, at mellem hver fjerde og godt hver tredje virksomhed angiver, at den ikke ved, om der er relevante og gode finansieringskilder inden for viden, teknologier og metoder.

Figur 3 // Der er relevante og gode offentlige finansieringskilder i Danmark, hvis man søger finansiering til ... Del 1 af 2 – Viden, teknologier og metoder

Kilde: Survey i samarbejde med DI, n = 122

Anm.: DI og DEAs spørgeskemaundersøgelse har en svarprocent på 13.

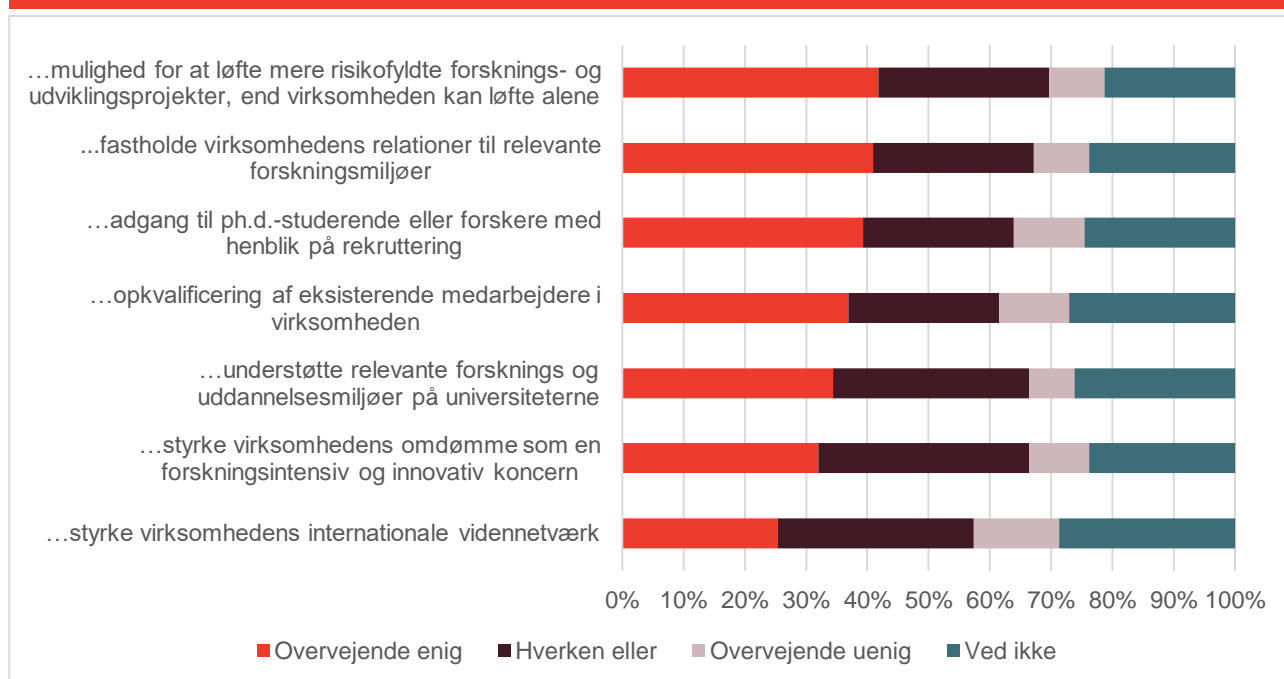
Offentlige finansieringskilder til kapacitet og omdømme

Når virksomhederne bliver spurgt om, om der er relevante og gode offentlige finansieringskilder i forhold til *kapacitet og omdømme*, angiver hhv. 42 pct. og 41 pct., at de er overvejende enige i forhold til *Mulighed for at løfte mere risikofyldte forsknings- og udviklingsprojekter end virksomhederne kunne løfte alene* og *Fastholdelse af virksomhedernes relationer til relevante forskningsmiljøer*. Næsten lige så stor en andel, nemlig 39 pct., angiver, at de overvejende er enige i, at der er relevante og gode finansieringskilder i Danmark, hvis man søger finansiering til *Adgang til ph.d.-studerende eller forskere med henblik på rekruttering*.

En lavere andel af virksomhederne vurderer, at der er relevante og gode offentlige finansieringskilder til *Styrkelse af virksomhedens internationale vidennetværk*. Det gælder hver fjerde.

Endelig er der værd at være opmærksom på, at mellem hver femte og knap hver tredje angiver, at de ikke ved, om der er relevante og gode finansieringskilder inden for kapacitet og omdømme.

Figur 4 // Der er relevante og gode offentlige finansieringskilder i Danmark, hvis man søger finansiering til ... Del 2 af 2 – Kapacitet og omdømme

Kilde: Survey i samarbejde med DI, n = 122

Anm.: DI og DEAs spørgeskemaundersøgelse har en svarprocent på 13.

05

Matcher udbuddet af offentlige finansieringskilder virksomhedernes behov?

Matcher udbuddet af offentlige finansieringskilder virksomhedernes behov?

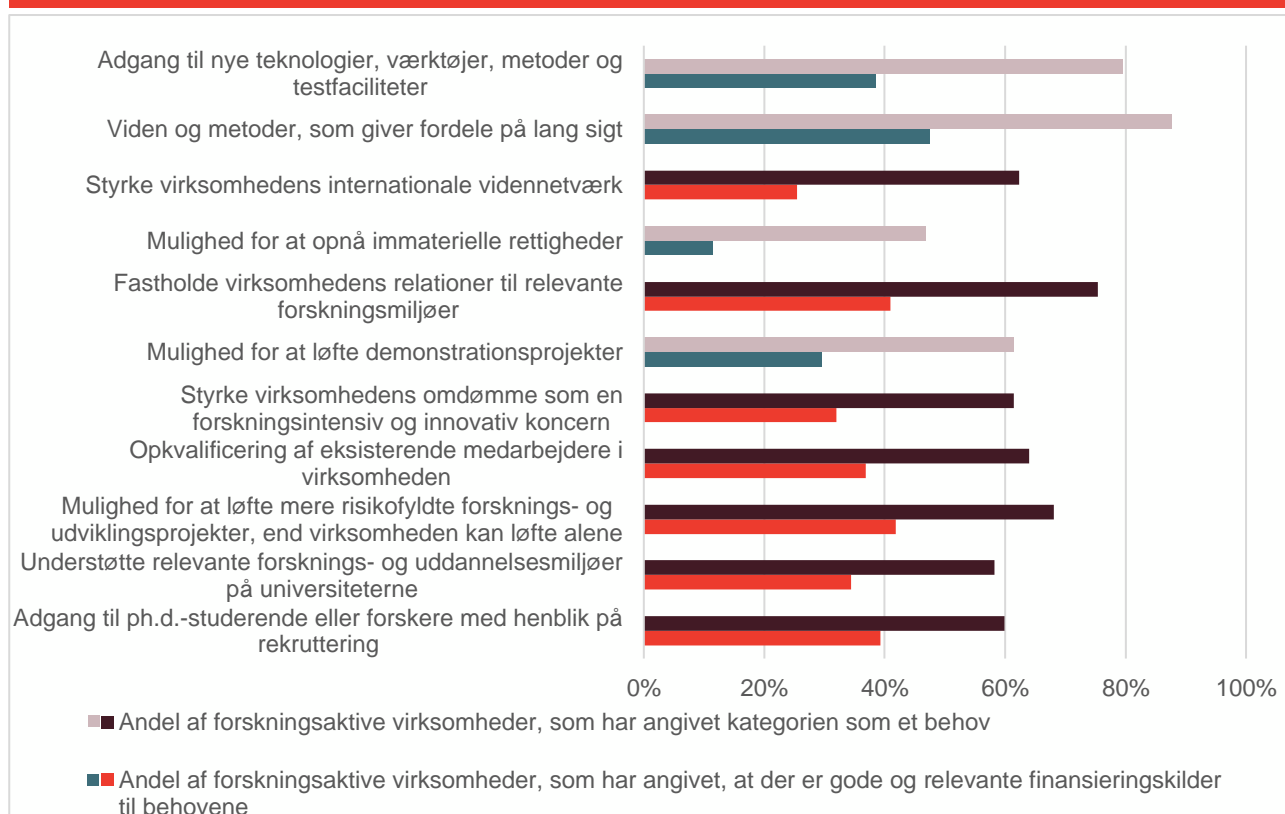
I rapportens afsluttende del kigger vi på, om virksomhedernes behov matcher virksomhedernes vurdering af udbuddet af offentlig finansiering. Rapportens femte figur udgøres af en sammenstilling af resultaterne fra de to øvrige kapitler.

Virksomhedernes behov sammenlignet med deres vurdering af finansieringskilder

Når man sammenligner virksomhedernes behov⁹ med vurderingen af udbuddet af finansieringskilder, så angiver en lavere andel af virksomhederne, at der er gode og relevante finansieringskilder til de behov, som de har. Når det kommer til det mest udbredte behov, *Viden og metoder som giver fordele på lang sigt*, svarer 88 pct. af virksomhederne, at de i nogen eller høj grad har et behov for at opnå samarbejde med universiteterne. Overfor det svarer 48 pct., at de er overvejende enige i, at der er gode og relevante offentlige finansieringskilder. Et lignende mønster går igen, når det kommer til de resterende kategorier, selvom afstanden mellem behov og vurderingen af, om der er gode og relevante finansieringskilder, varierer. På tværs af alle kategorier er forskellen mellem 20 og 41 procentpoint.

Derudover er spændet mellem virksomhedernes behov og deres syn på gode og relevante offentlige finansieringskilder generelt større, når det kommer til *viden, teknologier og metoder*.

Figur 5 // Sammenligning mellem virksomheders behov for universitetssamarbejde og deres vurdering af, om behovet har gode og relevante offentlige finansieringskilder.

Kilde: survey i samarbejde med DI, n = 122

⁹I nogen grad" og "i høj grad" er lagt sammen.

Anm.: Kategorien "Andel af virksomheder, som har angivet kategorien som et behov" udgøres af andelen af besvarelser inden for "I høj grad" og "I nogen grad". De to søjler er desuden sorteret ud fra gap'et med den største forskel øverst. Derudover er figuren farvekodet således, at kategorier relateret til viden, teknologier og metoder har samme farver, og omdømme og kapacitet har samme farver. DI og DEAs spørgeskemaundersøgelse har en svarprocent på 13.

Blandt besvarelserne ser vi, at virksomhedernes fokus på universitetssamarbejde spænder bredt og inkluderer både virksomhedernes adgang til fx testfaciliteter og virksomhedernes behov for *Viden og metoder, som giver fordele på lang sigt*. Dermed vægter virksomhederne også universitetssamarbejde udover det markedsnære¹⁰ – og her ser virksomhederne ikke i samme omfang, at der er gode og relevante offentlige finansieringskilder.

På tværs af kategorierne svarer mellem 7 pct. og 19 pct. af den samlede gruppe af forskningsaktive virksomheder, at de i nogen eller høj grad har et behov, men at de ikke ved, om der er gode og relevante offentlige finansieringskilder. De mest udtalte kategorier er *Viden og metoder, som giver fordele på lang sigt* (19 pct.) og *Adgang til nye teknologier, værktøjer, metoder og testfaciliteter* (15 pct.).

¹⁰ Det markedsnære samarbejde skal her læses som samarbejde i forbindelse med produktinnovationer.

06

Data og metode

Data og metode

Operationalisering af spørgeskemaundersøgelse

For at besvare spørgsmålet har DEA i samarbejde med Dansk Industri udarbejdet en spørgeramme, på baggrund af fund fra to rapporter, som er sedt ud i sammenhæng med DI's egen survey "Vidensporet". Vi har kategoriseret virksomhedernes behov i relation til universitetssamarbejde op i to grupper: (1) *Viden, teknologier og metoder* og (2) *Kapacitet og omdømme*.

Spørgeskemaet er udviklet på baggrund af de tidligere rapporter "Fra forskning til innovation – om virksomheders brug af erhvervsrettede forsknings- og innovationsordninger" (DEA og DI 2014) og "Værdien af virksomheders forskningssamarbejde på kort og langt sigt" (DEA 2021). Emnerne i spørgeskemaet er grupperet i følgende kategorier:

Viden, teknologier og metoder

Denne kategori omhandler virksomhedernes samarbejdsbehov i regi af *Adgang til nye teknologier, værktøjer, metoder og testfaciliteter* over *Muligheden for at opnå immaterielle rettigheder* til *Mulighed for at løfte demonstrationsprojekter*.

Kapacitet og omdømme

Denne kategori indbefatter virksomhedernes behov for udviklingen af videnmiljøer, men også opbygning og fastholdelse af kompetencer og relationer – også i forlængelse af rekruttering. Ligeledes viste fund fra interviewundersøgelsen, at samarbejdet også var vigtigt i forhold til at styrke omdømmet blandt adspurgte virksomheder.

Fx viser fund fra DEAs interviewundersøgelse, at kapacitet er en langsigtet strategi omhandlende både opkvalificering, rekruttering og fastholdelse. Det ledte eksempelvis til, at spørgeskemaundersøgelsen forholdt sig til, om virksomhederne behov i forhold til *Fastholdelse af virksomhedens relationer til relevante forskningsmiljøer* og *Styrkelse af virksomhedens internationale vidennetværk*.

Senere justering af spørgeskema

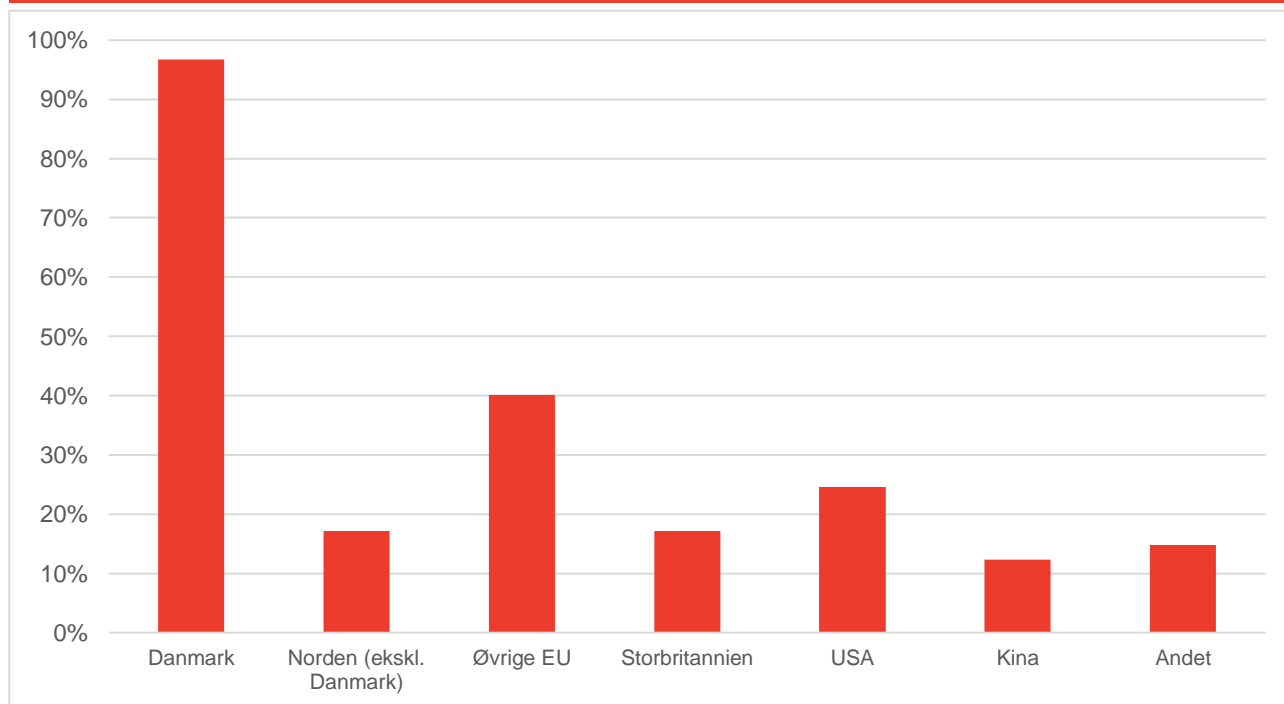
Efter modtagelsen af de første svar blev det imidlertid klart, at antallet af besvarelser lå lavt. Derfor foretog vi nødvendige justeringer af spørgeskemaet. Disse justeringer inkluderede en kortere version af spørgeskemaet, hvor antallet af svarkategorier i hvert batteri blev reduceret fra 20 til 11 (*Viden, teknologier og metoder* = 4 og *Kapacitet og omdømme* = 7). Denne beslutning blev truffet for at øge besvarelsesraten og minimere respondentbelastningen.

Respondentgruppe og besvarelser

Vores undersøgelse baserer sig på data indsamlet gennem et samarbejde med DI, hvor vi har anvendt et spørgeskema til at undersøge forskningsaktive virksomheders behov og opfattelser af samarbejde med universiteterne. Vi modtog i alt 122 besvarelser, hvilket udgør ca. 13 pct. af de 933 virksomheder, der modtog spørgeskemaet i indsamlingsperioden. Svarprocenten er dermed lavere end sidste undersøgelse, hvor der var 402 besvarelser ud af et udsendelsesgrundlag på ca. 1.500 virksomheder. Derfor bygger resultaterne ikke på et helt så solidt datagrundlag som i tidligere analyser, hvilket vi tager højde for i formuleringen af konklusioner og implikationer.

Virksomhederne er i spørgeskemaet blevet spurgt om, hvor de har forsknings- og udviklingsaktiviteter. I forlængelse af dette spørgsmål er virksomhederne blevet spurgt om, hvor de har forsknings- og udviklingsaktivitet. Udover at aktiviteterne i et vist omfang er spredt ud på en række lande og områder, så ser vi, at næsten alle 122 virksomheder (97 pct.) har forsknings- og udviklingsaktiviteter inden for landets grænser.

Figur 6 // Hvor har virksomhederne forsknings- og udviklingsaktiviteter?

Kilde: survey i samarbejde med DI, n = 122

Gap-analyse

For at identificere ligheder og diskrepanser mellem virksomhedernes behov og deres opfattelse af tilgængelige finansieringskilder, udførte vi en gap-analyse. Denne analyse blev udført ved hjælp af to skalaer: en skala for virksomhedernes opfattelse af behov og en skala for virksomheders opfattelse af tilgængelige finansieringskilders dækning. Ved at sammenligne disse to skalaer identificerede vi en række områder, hvor der er en forskel mellem virksomhedernes behov og deres opfattelse af de tilgængelige offentlige finansieringsmuligheder.

Analysen bygger på uvægtede data.

07

Litteraturliste

Litteraturliste

- Danmarks Forsknings- og Innovationspolitiske Råd. 2023. *Kortlægning af innovationspolitiske instrumenter og nyere strategier for dansk innovationspolitik*.
- DEA. 2021a. *Det værdifulde samarbejde – Om værdien af virksomheders forskningssamarbejde på kort og lang sigt*.
- . 2021b. *Forskning og innovation målrettet et klimaneutralt Danmark*. <https://dea.nu/i-farver/publikationer/hvordan-kan-missioner-saette-retning-for-den-gronne-omstilling>.
- DEA og DI. 2014. *Fra forskning til innovation – om virksomheders brug af erhvervsrettede forsknings- og innovationsordninger*. 1. http://www.dea.nu/sites/dea.nu/files/virksomhedsrapport_final_web.pdf.
- “Forskning og udvikling – EUR-Lex”. <https://eur-lex.europa.eu/DA/legal-content/glossary/research-and-development.html>.
- Generaldirektoratet for Forskning og Innovation (Europa-Kommissionen), Ketels, Christian, Margareta Drzeniek Hanouz, Jackie Hunter, Stefan Kuhlmann og Tony Raven. *Peer Review of the Danish R&I System*. Den Europæiske Unions Publikationskontor, 2020. <https://data.europa.eu/doi/10.2777/603976>.
- Graasbøll, Tanya. “Grøn forskningsstrategi sætter klar retning for den grønne forskning og styrker samspil med erhvervslivet”. Tekst. Uddannelses- og Forskningsministeriet. <https://ufm.dk/publikationer/2020/fremtidens-gronne-losninger-strategi-for-investeringer-i-gron-forskning-teknologi-og-innovation/gron-forskningsstrategi>.
- Héder, Mihály. 2017. “From NASA to EU: The Evolution of the TRL Scale in Public Sector Innovation”, *The Innovation Journal: The Public Sector Innovation Journal*, 22(2) (2017): 22.
- Ketels, Christian, Margareta Drzeniek Hanouz, Jackie Hunter, Stefan Kuhlmann, Tony Raven, Pieter Heringa, Uri Gabai, Göran Marklund, og Christopher Palmberg. 2019. *Peer Review of the Danish R&I System: Ten Steps, and a Leap Forward: Taking Danish Innovation to the next Level*. Publications Office of the European Union.
- “Hvad er immaterielle rettigheder?” <https://www.dkpto.dk/viden/hvad-er-immaterielle-rettigheder>.
- OECD og Statistical Office of the European Communities. *Oslo Manual: Guidelines for Collecting and Interpreting Innovation Data, 3rd Edition*. The Measurement of Scientific and Technological Activities. OECD, 2005. <https://doi.org/10.1787/9789264013100-en>.
- Uddannelses- og Forskningsministeriet. 2003. *Nye veje mellem forskning og erhverv – fra tanke til faktura*.
- . 2012. *Danmark – Løsningernes land – styrket samarbejde og bedre rammer for innovation i virksomhederne*.
- . 2020. *Fremtidens grønne løsninger. Strategi for investeringer i grøn forskning, teknologi og innovation*.

Tænketanken DEA
Fiolstræde 44
1171 København K
www.dea.nu